

Segédanyagok és csoportosításuk

2020.02.12.

PTE GYTK Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet

Vörös-Horváth Barbara

Segédanyagok

- ▶ A hatóanyag és csomagolóanyag KIVÉTELÉVEL minden olyan gyógyszeranyag, amelyet vagy amelyeket a gyógyszerkészítmény tartalmaz, vagy a készítmény előállítása/gyártása során felhasználásra került.
- ▶ Általában egy készítmény előállításához többféle segédanyagot használunk fel.
- ▶ Jelenleg több, mint 10 000 segédanyag van forgalomban.
- ▶ Szerepüket tekintve lehetnek:
  - ▶ Vivőanyag vagy készítményalap
  - ▶ A gyógyszerhordozók egyik összetevője

Segédanyagok

- ▶ Szervezet számára indifferens anyagok.
- ▶ Hatóanyag minőségének megőrzése → gyógyszerkészítmény stabilitásának növelése
- ▶ Pontos adagolhatóság
- ▶ Kedvező biofarmáciai tulajdonságok elérése (hatóanyag felszabadulás, felszívódás)
- ▶ Megfelelő küllem és állag elérése

Segédanyagok

- ▶ Lehetővé teszik a gyógyszerek gyárthatóságát (pl. oldhatóság növelése, oldatban tartása, tablettázás esetén lubrikáns hatás kifejtése)
- ▶ A gyógyszerek megőrzik fizikai, kémiai és mikrobiológiai tulajdonságaikat.
- ▶ Javítják a gyógyszerek biológiai felhasználhatóságát (oldhatóság növelése, oldódási sebesség szabályozása)
- ▶ Gyógyszerhatás optimalizálása (a hatóanyag leadásának helyét, idejét és ritmusát szabályozzák)
- ▶ Javítják a gyógyszer tolerálhatóságát (izotónia, izohidria).

Vivőanyagok

A folyékony halmazállapotú gyógyszerkészítmények hatóanyagának vagy hatóanyagainak egy vagy több sedédanyagból álló hordozórendszere.

- ▶ Aqua destillata, purificata
- ▶ Ethanolum
- ▶ Glycerolum
- ▶ Macroogola
- ▶ Paraffinum liquidum
- ▶ Oleum neutrale
- ▶ Oleum helianthi

Készítményalap

A félszilárd vagy szilárd halmazállapotú gyógyszerkészítmények hatóanyagának/hatóanyagainak egy vagy több segédanyagból álló hordozórendszerre.

- ▶ Unguentum simplex
- ▶ Unguentum oleosum
- ▶ Unguentum stearini
- ▶ Unguentum emulsificans nonionicum
- ▶ Unguentum hydrophylicum anionicoicum
- ▶ Adeps solidus compositus
- ▶ Massa macrogoli